

Donner

De vergadering wordt van 19.07 uur tot 19.35 uur geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Wet op de omzetbelasting 1968 in verband met de invoering van een nieuwe regeling voor de plaats van dienst voor de heffing van omzetbelasting, alsmede een nieuwe regeling voor de teruggaaf van omzetbelasting aan in een andere lidstaat gevestigde ondernemers (implementatie richtlijnen BTW-pakket) (31907).**

De **voorzitter**: Ik heet de staatssecretaris van Financiën hartelijk welkom.

De algemene beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Omtzigt** (CDA): Voorzitter. Vandaag ligt er een mooi wetsvoorstel voor, een wetsvoorstel waarmee Nederlandse ondernemers die in meerdere landen zaken doen op twee manieren grote voordelen kunnen behalen. Het eerste voordeel dat zij kunnen behalen, is dat zij geen btw meer hoeven af te dragen. De inhoudingsplicht wordt in een groot aantal gevallen immers verlegd naar de afnemer, wanneer die in een ander land woont. Het tweede voordeel is dat wanneer zij een btw-teruggaaf willen vragen, zij één btw-teruggaaf vragen, en wel bij de Nederlandse Belastingdienst. Zij hoeven zich niet meer te melden bij 27 verschillende afzonderlijke belastingdiensten in 27 Europese landen, waar je allemaal verschillende formulieren moet invullen om je btw terug te vragen. Dat kan grote winst opleveren voor het Nederlandse bedrijfsleven. Dat is belangrijk in deze tijden, voor de staatssecretaris, maar ook de Europese collega's van hem hebben in de afgelopen maanden zeer veel maatregelen genomen om meer liquiditeit naar het bedrijfsleven te doen vloeien, door de btw-afdracht op een later moment te doen plaatsvinden, of de btw-teruggaaf te versnellen. Dat is op nationaal niveau vrij goed gelukt, niet alleen in Nederland, maar ook in een aantal andere landen. Dat moet nu dus ook op internationaal niveau goed lukken. Toch heeft de CDA-fractie bij het onderhavige wetsvoorstel een aantal vragen en knelpunten. Eigenlijk komen die, kort gezegd, neer op het volgende. Als wij Belastingdienst, ICT en Europa als de drie steekwoorden horen, dan gaan wij iets beter opletten bij wat er in een wetsvoorstel staat. Ik loop even de punten af.

Ik begin met het tijdstip van verschuldigdheid, wat wordt veranderd van de factureringsdatum naar het tijdstip waarop de dienst is verricht. Dat heeft grote gevolgen voor het bedrijfsleven. Ondernemers moeten hun systeem aanpassen en verder zijn er ook diensten die niet worden verlegd, zoals de binnenlandse diensten, en waarvoor nog steeds moet worden aangesloten bij de factureringsdatum. Dit betekent dat ondernemers twee systemen in de lucht moeten houden. Dan is het tijdstip van het verrichten van de diensten lastig te automatiseren. Er zullen ook handmatige processen moeten worden ingericht. De regering geeft in de nota naar aanleiding van het verslag en in antwoord op onze schriftelijke vragen aan dat het bedrijfsleven is betrokken bij deze

wijzigingen. Wij hebben anders begrepen van het Nederlandse bedrijfsleven. Kan de staatssecretaris een toelichting geven op hoe dit zit?

De regering geeft voorts aan dat andere lidstaten doorgaans aansluiten bij het tijdstip van presteren. Kan de staatssecretaris namen en rugnummers noemen van de lidstaten die daarbij aansluiten? Is hij niet bang dat aansluiting bij het tijdstip van het verrichten van de dienst leidt tot mismatching tussen de dienstverlener in de ene en de dienstverlener in de andere lidstaat? Beide kunnen een verschillende datum opgeven. Welke gevolgen heeft dat voor de controlemogelijkheden van de Belastingdienst, op bijvoorbeeld carousel fraude?

In de beantwoording van schriftelijke vragen wordt gesteld, dat de Belastingdienst de regelgeving zo soepel mogelijk toepast als zich problemen voordoen. Daarvan hebben wij een goed voorbeeld. Niet van de Bulgaarse, maar van de belastingdienst van het Verenigd Koninkrijk: "Her Majesty's Revenue & Customs" – de Nederlandse Belastingdienst heeft het predikaat "koninklijk" nog niet; daar hebben zij het in ieder geval al wel – geeft aan: "As a general principal, we will accept reliance to an invoice date, or any other reasonable methodology provided, it does not produce a manifestly inaccurate over result." Oftewel, men kan rustig de factuurdatum gebruiken. Het gaat zo verder: "Ultimately it is up to individual businesses to identify the most appropriate methodology for a particular circumstance." Als de staatssecretaris dat kan herhalen, in het Engels of het Nederlands, dan zijn wij er feitelijk, wat dan is eigenlijk de factureringsdatum gewoon toegestaan.

Positief bij de nieuwe teruggaafprocedure is dat de regering laat weten dat teruggaafverzoeken over het vierde kwartaal eind 2009 worden ingediend en onder de huidige teruggaafregeling vallen. Wordt deze procedure niet alleen in Nederland, maar ook in de andere 26 lidstaten geaccepteerd? In de schriftelijke vragenronde hebben wij gevraagd hoe het staat met de portal sites in andere EU-lidstaten. Kunnen deze lidstaten vanaf 1 januari 2010 teruggaafverzoeken ontvangen en verwerken? Het antwoord was dat er geen actueel overzicht beschikbaar is van welke landen al gereed zijn met ontwerpen en testen en welke landen dat op tijd zullen zijn. De staatssecretaris heeft wel rond gebeld, maar zegt niet welke landen hij gebeld heeft. Kan hij een overzicht geven van de landen die wel klaar zijn? Verwacht hij dat de belangrijkste landen – voor Nederland zijn België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk belangrijke landen; mocht het in Letland niet op tijd lukken, dan kunnen wij daarmee leven – klaar zullen zijn op 1 januari? Of dient een ondernemer dan netjes zijn teruggaafverzoek in via de Nederlandse Belastingdienst, hoort vervolgens vier maanden niets en merkt dan dat er op het koppelingsvlak iets niet gelukt blijkt te zijn? Daar schijnt op 24 september een overleg over te zijn. Dat is de bijeenkomst van SCIT. Kunnen wij op 25 september een verslag van die bijeenkomst ontvangen, samen met de ingevulde antwoordlijsten die elk land op die vergadering moet inleveren en waarop zij in moeten vullen hoe ver ze zijn? Kan de staatssecretaris garanderen dat elke teruggaaf die ingediend is bij de Nederlandse Belastingdienst vanaf 1 januari 2010 prompt in behandeling genomen wordt door de 26 partnerlidstaten van de Europese Unie?

Welke ICT-testen zijn met elk van de 26 lidstaten gedaan en zullen nog worden gedaan, zo vroegen wij. Er

Omtzigt

is geen sprake van 26 koppelvlakken, zo liet de regering weten. Het koppelvlak met het Europese netwerk moet nog worden getest. Waarom zijn wij zo laat? Wanneer wordt het getest? Wanneer wordt het getest met de andere landen?

Ten aanzien van de Nederlandse portal site hebben wij uit de antwoorden op schriftelijke vragen begrepen dat de Belastingdienst inkopen in Luxemburg heeft gedaan. Dat is zeer interessant, maar in dit geval begrijpen wij dat. Moet het systeem ook nog worden getest? Wat zijn precies de gevolgen van het feit dat dit pakket een separate autorisatie per persoonlijk domein vraagt? Ook wordt gesteld dat voor grote ondernemingen een apart elektronisch kanaal wordt opengesteld. Wordt die mogelijkheid alleen aan grote ondernemingen geboden of mogen mkb-bedrijven en de intermediairs van mkb-bedrijven hier ook gebruik van maken? In hoeverre is het hierbij mogelijk om de in de administratie in elektronische vorm beschikbare gegevens met één druk op de knop in het elektronisch teruggaafformulier op te nemen? Oftewel, kan de staatssecretaris ervoor zorgen dat men niet alle facturen hoeft over te typen?

Als bij het meezenden van een factuur de bijlage groter is dan 5 MB worden facturen met het hoogste bedrag tot 5 MB het eerst toegevoegd aan het teruggaafverzoek. Kan dit niet worden opgelost door terug te vragen bedragen met bijlagen te spreiden over meerdere teruggaafverzoeken? Gaan lidstaten buiten de portal om dan nog andere facturen opvragen, bijvoorbeeld als gevolg van artikel 20 van de richtlijn? Dan kun je maar 5 MB uploaden, maar er zijn lidstaten die zeggen dat zij alle facturen willen zien. En dan heb je alle facturen, maar dan mag je ze niet meesturen. Wat doet de staatssecretaris daaraan?

Is de staatssecretaris bereid om zich op Europees niveau in te zetten voor een uniforme regeling voor gemachtigden met betrekking tot teruggaafverzoeken? Kan hij verder aangeven welke rechtsmiddelen open staan voor ondernemers die te maken hebben met een buitenlandse belastingdienst die weigert btw terug te betalen? Wij hebben één groot land in het zuiden van de Europese Unie waar ondernemers het op dit moment soms opgeven en gewoon niet meer gaan. De rechtsmiddelen in Italië werken niet. Daar hebben wij voorbeelden van. Ik heb er een aantal jaren gewoond en ik kan u verzekeren: het rechtssysteem daar werkt niet optimaal. Het restaurantsysteem werkt daar wel optimaal.

Welke rechtsmiddelen staan dan open? Het wordt volgens de richtlijn opgerend, maar als je het niet krijgt en je kunt je recht niet halen, kun je dat dan halen via het Nederlandse rechtssysteem of moet je dan alsnog gebruik gaan maken van het Italiaanse rechtssysteem? Mag een ondernemer in zo'n geval, als hij zijn spullen niet terug kan vragen, weigeren om bij de volgende factuur btw te betalen?

Dan de factureringsregel. Het gevolg van het aansluiten bij de plaats van dienst voor bepaling van het tijdstip van verschuldigdheid, is dat ondernemers vaker worden geconfronteerd met factureringsregels van andere EU-lidstaten. Het is echter lastig voor ondernemers om de regels van alle 27 lidstaten te kennen. Is de staatssecretaris bereid om zich in Europees verband in te zetten voor een snelle behandeling van de aangepaste tekst van het richtlijnvoorstel COM(2009)21, waarin wordt geregeld dat factureringsregels van de lidstaat van

vestiging van de dienstverlener mag worden gevolgd. Wordt in de tussentijd enige coulance betracht?

Tot slot een aantal overige vragen. Ten eerste zouden wij graag willen weten wat de verlegging van de btw-afdracht kost. Zitten er budgettaire aspecten aan dit wetsvoorstel? Of zitten er in zijn geheel geen budgettaire aspecten aan dit wetsvoorstel?

Ten tweede zegt de staatssecretaris gemakkelijk dat de administratieve lasten uit het buitenland niet onder het Nederlands domein vallen. Kan de staatssecretaris toezeggen de komende jaren expliciet in de gaten te houden dat dit wetsvoorstel niet leidt tot extra administratieve lasten?

Ten derde vergadert het BTW-Comité weer op 30 september aanstaande. In deze vergadering komt een aantal zaken aan de orde, zoals de vaste inrichting. De beantwoording van de schriftelijke vragen stelt dat in het kader van het wetsvoorstel niet vooruit wordt gelopen op de uitkomst van de discussie in EU-verband over het begrip "vaste inrichting". Begrijp ik goed dat dit wel in het BTW-Comité aan de orde komt? Welke punten komen nog meer aan de orde? De regering geeft te kennen dat de uitkomsten van deze vergadering voor de nodige duidelijkheid voor het Nederlandse bedrijfsleven zullen zorgen. Hoe wordt het bedrijfsleven hiervan op de hoogte gesteld? Hoe wordt het betrokken bij het BTW-Comité? Kan de staatssecretaris in de eerste week van oktober een verslag hiervan aan de Kamer doen toekomen?

Tot slot stel ik een simpele vraag. Hoe kan het ondernemerschap zich van een niet in de EU gevestigde ondernemer vergewissen? Hoe weten wij of iemand een ondernemer is? Dit is een klein vraagje naar de listingsprocedure. Wij zijn buitengewoon benieuwd naar de antwoorden.

De heer **Tony van Dijck** (PVV): Voorzitter. Vandaag bespreken wij de wijziging van de Wet op de omzetbelasting 1968. Deze wijziging werd ingegeven door het bereikte akkoord in 2006. Enerzijds wijzigt hierdoor de btw-richtlijn 2006 ter bepaling van de plaats van dienst. Anderzijds wordt de teruggaafprocedure van in andere lidstaten betaalde btw vereenvoudigd. De Partij voor de Vrijheid vraagt zich af waarom dit zo lang heeft moeten duren. In 2006 werd het akkoord bereikt. Wij leven inmiddels in 2009 en nu moeten wij dit wetsvoorstel snel, binnen twee maanden, door de Kamer krijgen. Wij vragen ons af waarom het zo lang duurt? Hoe staat het met de andere lidstaten? Zijn die ook klaar voor de invoering per 1 januari 2010?

De Partij voor de Vrijheid kan zich vinden in de wijziging van het oorsprongslidbeginsel naar het bestemmingslandbeginsel. De verlegging van de belastingheffing maakt het voor ondernemers die een dienst verrichten in een andere EU-lidstaat tenslotte een stuk eenvoudiger. Ondernemers die een dienst verlenen in een andere lidstaat hoeven namelijk geen btw-aangifte meer te doen in deze lidstaat. De afnemende ondernemer zal dit zelf doen. Nederland past dit systeem al jaren toe, zo valt te lezen. Hoe zit het met andere lidstaten? Passen zij dit systeem ook al jaren toe? Is daarmee deze wetswijziging achterhaald? Wel is het noodzakelijk dat de ondernemer een lijst met grensoverschrijdende dienstverrichtingen aan de eigen belastingdienst

Tony van Dijk

verstrekt voor de controle op btw-fraude. Hoe worden de gegevens op deze lijsten doorgespeeld aan andere lidstaten? Hoe vindt de controle op fraude plaats als geen originele facturen meer meegestuurd worden? Voor de teruggaaf van btw uit andere lidstaten wordt bij de eigen belastingdienst een elektronisch portaal ingesteld, die de verzoeken tot btw-teruggaaf naar andere lidstaten doorgeleidt. Dit verzoek dient binnen vier maanden te worden behandeld. De Partij voor de Vrijheid vindt vier maanden erg lang, gelet op de huidige crisis. Kan dit niet worden bespoedigd? Waarom wordt de in andere landen betaalde btw niet betrokken bij de Nederlandse btw-aangifte en vervolgens achteraf verrekend tussen de lidstaten? Dit is pas echt een versnelling en een lastenverlichting voor bedrijven. De fiscus van Nederland verrekent het dan maar met de fiscus van een ander land. Gaarne een reactie.

De Partij voor de Vrijheid mist ook nog een reactie op een aantal zaken uit het veld. VNO-NCW verwacht grote uitvoeringsproblemen doordat niet meer de factuurdatum maar de datum waarop de dienst is verricht bepalend wordt. De heer Omtzigt sprak er ook al over. Ook de nieuwe elektronische procedure voor teruggaaf baart hen grote zorgen. Met andere woorden, grote aanloopproblemen worden verwacht doordat andere lidstaten nog niet klaar zijn. Kan de staatssecretaris deze zorg wegnemen?

Ook door de verlegging naar de lidstaat waar de dienst wordt afgenomen, dienen ondernemers te voldoen aan de factureringsregels van de betreffende lidstaat. Ook daarover sprak de heer Omtzigt al. Dit is ondoenlijk, want elke lidstaat heeft andere regels. Het is belangrijk dat de aangepaste richtlijn met een voorstel voor herziening van btw-factureringsregels snel wordt aanvaard. Kan de staatssecretaris dit toezeggen? Wanneer gaat dit gebeuren en wordt tot die tijd enige coulance betracht?

VNO-NCW wijst ook op problemen rond het samenvoegen van diensten en leveringen. Is een separate opgave niet beter, met het oog op mogelijke vragen van buitenlandse belastingdiensten? De Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) vraagt zich verder af hoe Nederlandse ondernemers zich ervan kunnen vergewissen dat de afnemer een ondernemersstatus heeft. De staatssecretaris stelt dat zij dit moeten controleren aan de hand van het VAT Information Exchange System (VIES). Dit systeem laat echter alleen maar zien of een btw-identificatienummer correct is. Dat wil niet zeggen dat de ondernemer aan wie ik lever daadwerkelijk de ondernemer is die bij dat btw-nummer hoort.

De NOB wijst er ook op dat dubbelheffing kan plaatsvinden, bijvoorbeeld bij transport in een derde land waarbij de transportondernemer en de afnemer in Nederland zijn gevestigd. In dat geval lijkt de kans groot dat zowel Nederland als in het derde land btw verschuldigd is. De staatssecretaris geeft aan dat deze kans klein is. Hoe klein deze kans ook is, de gevolgen ervan voor ondernemers kunnen heel groot zijn. Waarom heeft de staatssecretaris deze mogelijkheid van dubbele heffing niet bij voorbaat uitgesloten door bijvoorbeeld implementatie van artikel 59 bis op te nemen in dit wetsvoorstel?

De heer **Bashir** (SP): Voorzitter. Zal ik vandaag eens

anders dan anders beginnen? Het voorliggende wetsvoorstel heeft de steun van de SP-fractie. Ik wil echter toch nog een paar opmerkingen maken en ik heb nog enkele vragen.

De implementatie van de Europese richtlijnen voor het btw-pakket zorgt ervoor dat de heffing van de btw plaatsvindt in de lidstaat van verbruik van een dienst. Tegelijkertijd komt er een verplichting om via een formulier een lijst in te dienen van alle diensten en leveringen die tussen verschillende lidstaten plaatsvinden, de zogenaamde listing. Dit laatste is welkom bij het bestrijden van btw-fraude. De Europese Unie loopt op dit moment jaarlijks ongeveer 100 mld. mis door deze grootschalige fraude. Mijn fractie is er daarom verbaasd over dat de staatssecretaris ervoor kiest om deze listing eens per kwartaal te laten plaatsvinden in plaats van eens per maand. Als eens per maand een listing zou moeten worden ingediend, zou dat nog meer bijdragen aan de bestrijding van btw-fraude. Is de staatssecretaris met de SP-fractie van mening dat een listing per kwartaal fraudegevoeliger is dan een listing per maand?

Hoe staat het met de invoering van Eurofisc, het netwerk in Europa voor de uitwisseling van informatie om belastingfraude tegen te gaan? Er wordt in Europa volgens de staatssecretaris veel druk uitgeoefend om Eurofisc snel in te voeren. Op welke termijn zal de Eurofisc daadwerkelijk worden ingevoerd?

In de nieuwe teruggaafprocedure hoeven ondernemers geen teruggaafverzoek meer in te dienen in de lidstaat waar de btw is betaald. Zij kunnen de btw terugvragen via een elektronische portalsite bij de belastingdienst in het eigen land, de lidstaat van vestiging. Vervolgens wordt het verzoek doorgestuurd naar de landen waar de btw is betaald waarna deze daar binnen vier maanden moet beslissen. Vier maanden is heel erg lang, juist omdat bijna een vijfde van een factuur uit btw kan bestaan. Als ondernemers zo lang moeten wachten, brengt dat in tijden van crisis, zoals nu, problemen met zich mee. Is de staatssecretaris bereid om zich er op termijn voor in te zetten om deze termijn flink te verkorten?

Voor nu is het belangrijk dat alle 27 lidstaten de richtlijn op tijd implementeren en dat de portalsites op tijd klaar zijn. Hoe staat het hiermee? Ik heb begrepen dat hier morgen een bijeenkomst wordt gehouden – de heer Omtzigt wees daar net ook op – waarbij wordt gesproken over de vraag of de lidstaten op tijd klaar zijn met de websites en de portals. Wil de staatssecretaris ons hiervan op de hoogte houden?

Ook deze richtlijn levert de Belastingdienst flink wat werk op. De portalsite heeft volgens de staatssecretaris een grote inspanning van de Belastingdienst gevraagd. Wat waren de kosten van het opzetten van de portal? Hoe kijkt de staatssecretaris naar de portal in het licht van het verleggen van de ambities op het gebied van ICT en naar het juist meer oplossen van bestaande problemen in plaats van vernieuwen? Is het systeem geïntegreerd in het huidige systeem van de Belastingdienst of is het een apart systeem? Als het een apart systeem is, waarom is daarvoor dan gekozen? Is de staatssecretaris niet bang dat dit op termijn voor problemen gaat zorgen?

Mijn laatste punt. Aan tariefshoppen door ondernemers die veel telecommunicatiediensten, omroepdiensten of elektronische diensten leveren, wordt een einde gemaakt. Er wordt namelijk niet langer gekeken

Bashir

naar het land waar deze ondernemers gevestigd zijn, maar veeleer naar de lidstaat waar de particuliere afnemer gevestigd is. Zo kunnen deze ondernemers dus niet meer naar de lidstaat die de laagste btw-tarieven hanteert zoeken. Mijn fractie vindt dat heel goed, maar vraagt of de staatssecretaris bereid is, ervoor in te zetten dat dit voor 2015 wordt ingevoerd en niet pas in 2015.

□

Mevrouw **Vos** (PvdA): Voorzitter. Voor veel ondernemers zijn de binnengrenzen van Europa niet zo relevant; handel is handel. Mijn fractie is blij dat zo veel ondernemers zich niets aantrekken van het gejeremieer over Europa, ondernemers die gewoon, net zoals zij al eeuwen hebben gedaan, nering drijven alsof er geen grenzen bestaan. Zij kunnen alleen niet "as if there is no tomorrow" handelen, want er is altijd nieuwe regelgeving in de maak. Naast nering is er immers ook de tering. Vandaag hebben wij het dus over de btw voor diensten die ondernemers kunnen terugvragen. Tot nog toe was het redelijk omslachtig: de ondernemer betaalt btw aan de dienstverlener in de andere lidstaat en moet dan bij de desbetreffende buitenlandse belastingdienst die btw terugvragen. Dit is onlogisch en ook omslachtig. Gelukkig zal dit wetsvoorstel daar verandering in aanbrengen. Over de doelstelling van de richtlijnen zijn er dan ook helemaal geen klachten van ondernemers. Zij betreffen regels die het leven en het handelen in Europa makkelijker maken. Daar hebben wij de Unie dan ook voor, tenminste als wij er met zijn allen nog steeds van overtuigd zijn dat samenwerken in Europa ons allemaal vlevender maakt.

Vandaag bespreken wij ook de richtlijn waarmee wordt beoogd, fraude met btw te gaan aanpakken. Een paar weken geleden is er een algemeen overleg gehouden over een belangrijk onderdeel daarvan: carouselfraude. Vandaag behandelen wij dus het wetsvoorstel zelf. Voor het aanpakken van fraude is grote steun. De ondernemers die nu nering zien verdwijnen, zijn wij allemaal liever kwijt dan rijk. Er zijn geen bezwaren tegen de doelstellingen van de richtlijnen en de implementatie, maar wel twijfels over de uitvoering. Gaat dat allemaal wel goed? Uitgesloten moet zijn dat de ondernemer met zijn btw-vragen naar een loket belt en net als Nout Wellink destijds bij de IJslandse toezichthouder, moet constateren dat hij wel kan bellen, maar dat er niet wordt opgenomen.

Samen met collega's Omtzigt en Remkes heb ik de staatssecretaris vorige week nog wat vragen gesteld. Gelukkig heeft hij sommige op tijd beantwoord. Zo kregen wij gisteren antwoord op de vraag hoe het nu staat met de voortgang in andere lidstaten. Op de overige vragen krijgen wij pas na 30 september antwoord. Dat is jammer, want daardoor praten wij vandaag in mijn ogen wat gemankeerd. Ik begrijp wel dat er haast is en dat de Eerste Kamer het nog moet behandelen, maar ik zou graag antwoord hebben op de vragen over het hele pakket en vooral de uitvoering. In aansluiting op eerdere collega's vraag ik daarom of wij zo snel mogelijk informatie, de richtsnoeren en de stand van zaken in andere landen kunnen krijgen.

Naar aanleiding van de antwoorden die de staatssecretaris gisteren heeft gegeven, vraag ik hem welke lidstaten even ver als wij zijn. Zijn dat onze belangrijkste handelspartners? Kan de staatssecretaris garanderen dat

de loketten van de andere 26 lidstaten per 1 januari 2010 functioneren? En wat moet een ondernemer eigenlijk doen als hij nergens terecht kan? Het is goed dat de btw-opgave van het laatste kwartaal van 2009 nog onder de oude regels kan vallen. Is dit ook met de andere lidstaten afgestemd? Accepteren de andere lidstaten de verzoeken om teruggave van btw over het laatste kwartaal van 2009, als deze op de huidige manier wordt gedaan? Heeft de staatssecretaris al een scenario bedacht om onze ondernemers te helpen met de btw-teruggave, mocht het nog een tijd duren voordat de andere lidstaten klaar zijn? Ik vraag de staatssecretaris om een toezegging op dit punt. Niemand is namelijk gebaat bij haastige spoed. Die leidt tot onbeantwoorde verzoeken.

Het is ook wel handig om te weten hoeveel ondernemers de teruggave vragen. Hoeveel ondernemers zullen te maken krijgen met deze nieuwe wet? Heeft de staatssecretaris cijfers over de belangrijkste handelspartners als het gaat om de btw-teruggave? Hoe worden zij geïnformeerd? Gebeurt dit via de Belastingdienst of is hier ook een speciaal loket voor, in verschillende talen? Deze informatie is volgens mij ook belangrijk voor een eventuele overgangsregel of voor extra capaciteit bij de Belastingdienst. Zo kan de overgang in goede banen worden geleid.

Ik dacht dat de volgende vraag vreemd was, maar dat blijkt helemaal niet zo te zijn. Nederland is een handelspartner, Nederland is een zakenland, Nederland is een land dat veel diensten in het buitenland verricht. Daar worden we rijk van. Als we nu alles gaan verleggen, wat zijn dan de consequenties voor de btw-inkomsten voor Nederland? Heeft de staatssecretaris dat doorgerekend? Of is dit, net als in de successiewetgeving verondersteld wordt, budgetneutraal?

Bedrijven moeten nu al bijhouden met welke zakenpartners in het buitenland zij zakendoen. Voor de bestrijding van btw-fraude moeten zij nog wat extra gegevens aanleveren, maar dat zal elektronisch en waarschijnlijk dus sneller gaan. Dat is dus niet het probleem. Mijn voorgangers hebben er ook al op gewezen dat het nog niet helemaal duidelijk is wanneer bedrijven precies moeten listen. Dat is wel een probleem. Uit de antwoorden van de staatssecretaris van gisteren blijkt dat ze moeten listen op het tijdstip waarop de dienst is afgerond. Maar is dat een eenduidig begrip in alle lidstaten? Wat moet je doen met langjarige contracten? Stel dat je een langjarig contract hebt om diensten te verlenen. Wanneer moet je dan listen? Kan de staatssecretaris aangeven wat de bedrijven moeten aangeven, hoe en wanneer? Of wijst dat zich vanzelf? Neem ons en de bedrijven even mee in uw antwoorden, als u dat kunt, staatssecretaris.

Wat als de andere lidstaten niet op tijd zijn? Dan volgt een inbreukprocedure. Dat kennen we. Die duurt jaren. Wat is dan de sanctie? Kan de staatssecretaris ook daarop een toelichting geven?

De geest van de wet is goed, maar over de uitvoering hebben we nogal wat vragen. Kan de staatssecretaris in ieder geval onze ondernemers garanderen dat de aanloopproblemen hen niet in de problemen brengen?

□

Mevrouw **Neppéus** (VVD): Voorzitter. Hier had de heer Weekers moeten staan, maar hij is ziek. Vandaar dat ik

Neppérus

mij weer eens met belastingen mag bemoeien. Ik ontken niet dat ik mij daar vroeger wel vaker mee heb bemoeid.

Het uitgangspunt van het wetsvoorstel is uitstekend, vooral dat er wat wordt gedaan aan de plaats van dienst. Er bestond altijd discussie over. Eigenlijk was niemand tevreden. Het gaf een heleboel poespas. Het uitgangspunt is dus goed, maar de uitwerking is nog best lastig. Hoe zit het bijvoorbeeld met de teruggave? Het klinkt heel mooi als je die krijgt, maar het duurt bijzonder lang om daar vier maanden op te moeten wachten, terwijl het toch om 20% van de hele kostenpost kan gaan. Hoe zit het met alle andere landen? Het is essentieel dat alle EU-lidstaten dit straks goed gaan doen. Dat hoop ik natuurlijk. Dat hopen wij allemaal. Er zijn kennelijk nog geen signalen dat men het niet doet. 1 januari 2010 duurt niet lang meer, drie maanden en een weekje. Als we op 1 januari 2010 willen beginnen, is het essentieel om te weten hoe het ermee staat. Het is natuurlijk ook essentieel voor alle ondernemers die moeten gaan investeren in aanpassingen en die ermee te maken krijgen, nog even los van alle informatieverstrekking.

Ik heb de antwoorden over het moment van belastbaarheid gezien. Het is mij nog niet echt helder. Je krijgt namelijk toch weer verschillende systemen. Het leek allemaal zo aardig. Eindelijk zouden we niet meer met verschillende systemen, maar veel meer met één systeem gaan werken. Hoe staat het daarmee? Kan dat niet wat duidelijker? Nogmaals, het uitgangspunt spreekt ons aan.

Er is gezegd dat er meer informatie moet worden uitgewisseld. Daarbij speelt de fraudegevoeligheid van de systemen een rol. Ik las het woord "listing". Ik kan mij herinneren dat als dat woord vroeger viel, de staatssecretaris meestal niet begon te juichen. Als deze al neigde tot juichen, waren er altijd wel ambtenaren die zeiden: "Pas op, dat geeft een enorme poespas. Waar ben je mee bezig als je echt alle transacties moet melden?" Ik kan mij heel goed voorstellen dat men zegt dat fraude bestreden moet worden, zeker fiscale fraude. We hebben tenslotte al die carrousels gezien. Dat zijn zaken die je natuurlijk niet wilt, want uiteindelijk derft de schatkist er belastinginkomsten door. Als ik dit voorstel echter zie, vraag ik mij af of er ooit is nagedacht over de vraag hoe je veel gericht ter werk kunt gaan om echte fraudes – het valt niet te ontkennen dat die er zijn – aan te pakken. Ik las dat dit punt aan de orde is geweest in alle gesprekken. Gaat de staatssecretaris er mee verder? Gaan we na een paar jaar bekijken hoe de listings echt werken? Ik denk namelijk dat die een enorme poespas geven en daar zit de VVD niet op te wachten.

Er komt natuurlijk een enorm systeem. Niet alleen ondernemers maar ook de Belastingdienst moeten veel gaan doen. Daarbij speelt het punt van de automatisering. Ik las over een portal en systemen. Hoe gaat het allemaal gebeuren? Ik begrijp dat het nu gebeurt met software uit Luxemburg, maar hoe zit het echt? Het is namelijk wezenlijk dat het allemaal gaat draaien. Als we iets eerder op schema hadden gelegen, was er iets meer tijd geweest. De SP heeft hierover al een vraag gesteld. De vraag of een systeem draait, is natuurlijk wezenlijk.

De bedoelingen spreken ons zeer aan, maar de staatssecretaris heeft nog wel een aantal dingen uit te leggen om ons te overtuigen dat het niet alleen op papier en naar de geest goed is, maar dat het ook gaat werken en dat de ondernemers er echt voordeel bij zullen hebben.

De **voorzitter**: Op verzoek van de staatssecretaris schors ik de vergadering tot 20.15 uur.

De vergadering wordt van 20.06 uur tot 20.15 uur geschorst.



Staatssecretaris **De Jager**: Voorzitter, uw vraag was om de beantwoording kort en zo snel mogelijk te doen. Ik heb een kleine winstwaarschuwing, waarvoor excuses vooraf. Ik dacht tijdens de eerste termijn al dat het gebeurde, maar ik heb zo-even de antwoorden gezien en de heer Omtzigt is erin geslaagd om als een soort mitrailleur in heel korte bewoordingen verschrikkelijk veel vragen te stellen. Ik doe de Kamer dus of tekort of ik moet er helaas toch wat langer over doen. Ik zal een middenweg koersen en zo nu en dan sneller praten, maar heel erg snel kan het dus niet.

Voorzitter. Het vandaag voorliggende wetsvoorstel regelt de implementatie van maar liefst drie nieuwe btw-richtlijnen. De heer Van Dijk – ik zie dat hij even niet aanwezig is – heeft een opmerking gemaakt over de snelheid. De laatste aanpassingen waar in de Ecofinraad over is besloten, zijn uit december 2008 en we hebben dit wetsvoorstel maart dit jaar bij de Tweede Kamer ingediend. In die zin is het proces dus nog vrij snel gerealiseerd door het ministerie van Financiën. Het gaat om de richtlijn voor de nieuwe plaats van dienst, de richtlijn voor de teruggave van in andere lidstaten betaalde btw en de richtlijn van 2 december 2008 voor de bestrijding van btw-fraude. Ik sla dit verder allemaal over, want het is een soort samenvatting en die heeft een aantal leden ook al gegeven.

Ik begin met de teruggave van buitenlandse btw. Bij het bedrijfsleven bestaat zorg over de vraag of het wel lukt om de vereiste regelgeving en de elektronische infrastructuur op 1 januari 2010 in alle lidstaten operationeel te hebben. In de brief die ik daarover gisteren aan de Kamer heb gestuurd, heb ik aangegeven dat volgens de laatste informatie van de Europese Commissie er geen signalen zijn dat er lidstaten zijn die de nationale wetgeving niet tijdig op orde zouden hebben. Wat de benodigde elektronische infrastructuur betreft, geldt dat de Commissie via bijeenkomsten met alle lidstaten de vinger aan de pols houdt of de lidstaten de portalsite op 1 januari 2010 operationeel hebben en of zij in staat zijn om verzoeken uit andere lidstaten te ontvangen.

Het is natuurlijk wel een complexe zaak gebleken. Enkele lidstaten hebben eerder, vaak informeel, aangegeven zorgen te hebben over de tijdige implementatie van het nieuwe refundproces. Nederland heeft, voor zover thans kan worden overzien, in januari de portalsite gereed voor het ontvangen van verzoeken. Dat geldt ook voor het doorgeleiden van het teruggaafverzoek van Nederlandse ondernemers naar andere lidstaten. Uiteraard zullen we alle ontwikkelingen, ook die op Europees niveau spelen, nauwkeurig volgen en in actie komen waar dat nodig en mogelijk is.

Tegelijkertijd zeg ik de Kamer dat ik al geen garantie geef voor de Nederlandse Belastingdienst – ik heb dit de heer Omtzigt regelmatig verteld – laat staan voor 26 andere belastingdiensten waarover ik niets te vertellen heb. Garanties bestaan in dit leven niet. Mijn voorganger heeft wel eens gezegd dat je alleen op een wasmachine

De Jager

garantie krijgt, maar ik heb zelf gemerkt dat ook dat niets voorstelt, want dat betekent niet dat de wasmachine niet kapot gaat, maar alleen dat er binnen een week een monteur langskomt. Daar heb je dus ook niet zo veel aan. Een garantie dat niets kapot gaat, heb je eigenlijk nooit in het leven.

De **voorzitter**: De heer Omtzigt wil interrumpen. Ik neem aan dat het niet over de wasmachine gaat?

De heer **Omtzigt** (CDA): Nee, voorzitter. Garanties heeft het kabinet het afgelopen jaar in de orde van grootte van 300 mld. afgegeven, dus garanties bestaan bij dit kabinet, en hoe. De staatssecretaris stapt echter gemakkelijk over dit punt heen. Hij implementeert een wetsvoorstel en zegt dat Nederland een verzoek kan ontvangen en het systeem niet gaat testen. Welke garanties geeft de staatssecretaris dat in ieder geval in de landen om ons heen, dus Duitsland, België en het Verenigd Koninkrijk, de wetgeving geïmplementeerd is, de portalsites werken en ondernemers hun belasting terugkrijgen? Dat vraag ik omdat er in België een week geleden nog helemaal geen wetgeving ingediend was; daarna heb ik niet meer kunnen checken. Welke garanties hebben wij dat dit werkt? Of zijn wij iets aan het implementeren waarvan na 1 januari of, vier maanden daarna, 1 april, blijkt dat ondernemers wel hun gegevens hebben ingediend, maar dat die ergens zijn kwijtgeraakt? Wat kan de staatssecretaris wel toezeggen?

Staatssecretaris **De Jager**: Wij hebben het Luxemburgse pakket aangeschaft en wij gaan dit implementeren. Een aantal andere lidstaten zal dit waarschijnlijk ook doen. Het voordeel hiervan is dat het pakket al getest is op en gecertificeerd voor de infrastructuur van de Europese Commissie. Voor de lidstaten zijn er geen 26 koppelvlakken naar andere belastingdiensten nodig. Uitgangspunt is het netwerk van de Europese Commissie. In de gehele Unie zijn er 27 koppelvlakken op dat netwerk nodig. Het product van de Luxemburgse leverancier is al getest en is gecertificeerd voor het netwerk van de Commissie, zo heb ik begrepen. Dan weet je dat de software op het netwerk van de Commissie wordt geaccepteerd. De Commissie ziet erop toe dat de 27 lidstaten daar goed op functioneren. Als ik het goed heb begrepen, gaan wij dit in de loop van oktober met een aantal lidstaten testen. Wij gaan het systeem in ieder geval testen.

Als de heer Omtzigt mij vraagt of ik er vertrouwen in heb dat de andere lidstaten het net zo goed doen als Nederland, dan beantwoord ik die met "nee". Ik heb meer vertrouwen in de dingen waar ik zelf wat over te zeggen heb, dan in de dingen die elders geregeld worden. In oktober gaan verschillende lidstaten testen.

De heer **Omtzigt** (CDA): Wij hebben die vraag al twee keer gesteld. Is de staatssecretaris bereid om een overzicht te geven van de stand van de wetgeving en van de implementatie in de verschillende lidstaten? Ik vind het goed dat landen door de Commissie gecertificeerde software hebben. Wil de staatssecretaris dat overzicht voor het weekend aan de Kamer doen toekomen? Kan hij eind oktober aangeven of het systeem werkt of niet? Dan weten wij tevoren of wij nog actie moeten ondernemen.

Staatssecretaris **De Jager**: Er lopen nu twee zaken door elkaar en het is belangrijk om die goed te scheiden. Nederland heeft de plicht om deze richtlijn beleidsarm te implementeren in de wetgeving. Dat doen wij met de wetgeving die nu voorligt. Daarnaast moeten wij de uitvoering de opdracht geven om de systemen aan te passen. Het is natuurlijk niet de bedoeling dat iedereen maar een beetje gaat zitten navelstaren en dat men met de implementatie op andere lidstaten wacht. Als Nederland dat doet, geeft het alleen maar andere lidstaten een gelegenheidsargument. Nederland moet het tempo erin houden. Wij doen het goed. Wij hebben de wetgeving klaar en wij zijn de systemen aan het implementeren. Over een aantal weken gaan wij testen.

De volgende vraag staat daar los van. Dat is niet de vraag van de heer Omtzigt als medewetgever, maar een uiting van zijn grote interesse in de uitvoering. Hij staat daar ook om bekend in AO's over de Belastingdienst. Ik kan de Kamer informeren op het moment dat ik die kennis heb. Ik weet nu nog niet hoe het zit. Wij kunnen de Commissie vragen hoe ver de lidstaten zijn, hoe het staat met de wetgeving en met de systemen. In de loop van oktober of net daarna, na het testen, lijkt mij een mooi moment om de Kamer te informeren. Dan kan ik melden hoe de testen zijn verlopen en of die ons in meerdere of mindere mate vertrouwen geven. Dat wil ik loskoppelen van de plicht om als Nederland dit wetsvoorstel te implementeren en de systemen voor te bereiden.

Mevrouw **Vos** (PvdA): Ik heb gisteren een lijstje van Deloitte op internet gezien, waarop je per lidstaat kon aanklikken. Ik kreeg toen alleen maar de boodschap error, error. Dat zegt veel.

Ik kom even terug op de ijskast. De staatssecretaris garandeert niets. Hij heeft wat signalen, maar blijkbaar nog geen zekerheid. Ik weet niet of hij hier nog op terugkomt, maar ik vraag mij af of er een coulancregeling komt. Kan hij garanderen dat onze ondernemers er geen last van hebben dat de andere lidstaten waarschijnlijk niet klaar zijn?

Staatssecretaris **De Jager**: Die laatste conclusie wil ik echt nog niet trekken. Integendeel, wij moeten juist de andere lidstaten houden aan de verplichtingen die zijn aangegaan. De Commissie is druk bezig om de landen daarop te wijzen. Wij zullen het in oktober zien als wij met zijn allen gaan testen. Ik kom straks terug op de coulancregeling en op de vraag wanneer daar sprake van kan zijn. Ik wil eerst mijn beantwoording aflopen. Er is wel wat ruimte in sommige situaties, maar ik zal het onderwerp meenemen in mijn beantwoording van de vragen van de Kamer.

Mevrouw **Neppéus** (VVD): Ik begrijp op zichzelf heel goed dat de staatssecretaris zegt dat we moeten doorgaan met de wetgeving, aangezien we hebben afgesproken dat de richtlijn moet worden geïmplementeerd. Waar ik wel mee zit, is dat een kernelement van de richtlijn het automatiseringssysteem is. Daar staat of valt alles natuurlijk mee. We weten nog helemaal niet hoe ver de andere landen echt zijn en we moeten zeker niet op elkaar gaan zitten wachten, maar we moeten op een gegeven ogenblik echt weten hoe de zaken ervoor staan, omdat we er dan over kunnen praten. Als we straks namelijk iets gaan doen met zoveel twijfels worden wij

De Jager

als Kamer niet blij, de staatssecretaris ook niet en de gebruikers nog minder. Ik zou dus graag een punt willen hebben waarop we kunnen bekijken of een en ander gaat lukken. Dit staat overigens los van het wetgevingstraject, want ik begrijp dat dat verder moet.

Staatssecretaris **De Jager**: Ik ben het eigenlijk geheel eens met mevrouw Neppéus. Door haar jaren als collegiaal verantwoordelijke bij de Belastingdienst weet zij als geen ander wat het inhoudt als systemen mislopen. Ik ben als staatssecretaris ook niet blij geworden toen ik dat destijds aantrof. Ik vind dus ook dat hier geen ongelukken uit mogen voortvloeien. We moeten straks in januari niet blind blijven doorkoersen als we zeker weten dat het systeem gaat falen. Dat ben ik met mevrouw Neppéus eens en ik zal de Kamer natuurlijk op de hoogte houden. Als ik zie dat het helemaal misgaat in Europa of bij ons, zal ik de Kamer daarvan uiteraard verwittigen. Dat staat echter los van dit wetsvoorstel, zoals mevrouw Neppéus ook zei. Het staat zelfs los van de uitvoeringscommitment die wij moeten doen om het systeem te implementeren. Als in januari echter blijkt dat de rest er helemaal niet in slaagt om het systeem te implementeren, begrijp ik ook heel goed dat er dan een nieuwe situatie is ontstaan. Ik zeg bij dezen toe dat ik in dat geval de Kamer zal informeren over de stappen die ik zet om ervoor te zorgen dat er geen grote ongelukken gebeuren.

Mevrouw **Neppéus** (VVD): Wellicht is het goed dat de staatssecretaris hoe dan ook na de eerste tests en na het verkrijgen van signalen uit andere landen de Kamer informeert, ook als het goed gaat.

Staatssecretaris **De Jager**: Dat is goed.

De heer **Bashir** (SP): Het al dan niet slagen van de richtlijn hangt niet alleen af van de Tweede Kamer, maar van alle Europese landen. Stel dat er slechts één land niet op tijd zou implementeren, dan zou dat betekenen dat we als Europa te laat zijn en het systeem op 1 januari niet goed functioneert. Ik had gevraagd of de staatssecretaris bereid is om dit punt aan de orde te stellen op de komende Ecofinraad. Wil hij het punt daar op de agenda zetten?

Staatssecretaris **De Jager**: Ik heb niet de bevoegdheid om te agenderen op de Ecofinraad. Ik heb de heer Omtzigt en mevrouw Neppéus zojuist toegezegd dat ik de Kamer zal informeren zodra ik goede informatie heb over de voortgang. Nu is de aanleiding er nog niet, want nu zegt ook de Commissie: het ziet er redelijk uit; het is krap, maar het kan ook heel goed. Ik kan nu dus nog weinig alarmbellen doen rinkelen, maar we zullen het proces straks monitoren en als daar aanleiding toe is, zullen we als Nederlandse regering het stevige signaal naar de Europese Commissie doen uitgaan dat wij vinden dat het anders en beter moet. Daarvoor is het nu echter nog te vroeg, want die signalen hebben wij nu nog niet. We zullen een en ander echter monitoren en we zullen er bovenop zitten, want ik ben het helemaal met de Kamer eens dat we in grote mate afhankelijk zijn van andere lidstaten.

Overigens hangt het misschien niet op één of twee lidstaten, afhankelijk van welke lidstaat. Als het Duitsland betreft natuurlijk wel, want daar hebben we heel erg veel

mee van doen. Ik kan me echter lidstaten voorstellen – ik zal geen voorbeelden noemen – waarbij men zou zeggen: doe het alsjeblieft wel, ondanks dat ene lidstaatje dat niet meedoet. Het is nog te vroeg om daarover te speculeren. Vooralsnog ga ik ervan uit dat iedereen zijn verplichtingen nakomt, maar we houden de voortgang heel strak in de gaten. Ik zeg de Kamer toe dat we een zeer stevig signaal naar Brussel doen uitgaan als we signalen krijgen. Indien nodig zal ik zelfs proberen het onderwerp op de Ecofinraad bespreekbaar te maken.

De heer **Bashir** (SP): Als enkele landen dit niet op tijd implementeren, zou dat in het uiterste geval kunnen betekenen dat een ondernemer in januari een teruggaveverzoek doet bij de Nederlandse Belastingdienst. Als dat niet binnen vier maanden in uitbetaling resulteert, heeft zo'n ondernemer recht op rente over dat bedrag. Europees rechtelijk is dat af te dwingen, maar ik wil graag van de staatssecretaris weten of die afspraken hard zijn en hoe hoog die rente is. Het moet de boel wel dekken. Een groot bedrag missen is iets anders dan het geld niet hebben, maar wel een stukje rente.

Staatssecretaris **De Jager**: De vraag naar de hoogte van de rente is een ingewikkelde. Ik zie mijn medewerkers heel druk overleggen. Dat verschilt misschien per lidstaat. In tweede termijn zal ik hierop terugkomen. Wij gaan er inderdaad van uit dat lidstaten gewoon hun verplichtingen nakomen. Dat is sowieso altijd het beste. Dat is beter dan die rente die ze moeten betalen. Als ze hun verplichtingen die uit deze richtlijnimplementatie voortvloeien, niet nakomen, zullen ze inderdaad rente moeten betalen. Ik kom dus straks nog terug op de hoogte daarvan.

De heer **Tony van Dijck** (PVV): Ik heb het voorstel gedaan om de btw-aangifte voor btw die in het buitenland betaald is, in de binnenlandse btw-aangifte te betrekken. Daarmee wil ik de claim bij de fiscus neerleggen. Die moet zelf het geld ophalen bij de fiscus in dat andere land en het dus op die manier verrekenen. Is dat niet veel praktischer en beter voor de ondernemers dan de route die nu bewandeld wordt waarbij je vier maanden moet wachten op het geld en maar moet hopen dat je het een keer terugziet? Waarom is er niet voor gekozen de claim bij de fiscus neer te leggen en de buitenlandse btw-aangifte te betrekken bij de binnenlandse btw-aangifte?

Staatssecretaris **De Jager**: Ik kan de achtergrond van de vraag van de heer Van Dijck natuurlijk goed begrijpen. Achter alle eenvoud van die vraag zit echter een heel complexe wereld. Het zou juist tot kafkaëske situaties leiden vanwege de triorelatie die je dan hebt. Als er discussie is, moeten drie verschillende actoren daarover met elkaar communiceren. Daarom is er uiteindelijk voor een balans tussen doelmatigheid, snelheid en efficiency gekozen. Er is één loket. Je dient het bij de Nederlandse Belastingdienst in, maar je krijgt je geld terug van de partij waarmee je eigenlijk zaken moet doen, namelijk die andere belastingdienst. Die moet ook rente betalen als hij zijn verplichtingen niet nakomt. Ik begrijp de vraag van de heer Van Dijck goed hoor, maar ik denk dat dit een redelijke benadering is als je alle voors en tegens afweegt.

De Jager

De heer **Tony van Dijk** (PVV): Ik heb nog een andere vraag. In hoeverre is de facturering een probleem ten aanzien van de factuurregels? Of komt de staatssecretaris daar nog op?

Staatssecretaris **De Jager**: Ja, daar kom ik straks op. Ik denk dat het goed is om nu snel de rest van de vragen af te gaan.

Bij het tijdstip van verschuldigdheid hebben verschillende vragenstellers stilgestaan. De heer Omtzigt heeft daarover een aantal vragen gesteld. Laat ik daar dus allereerst iets uitgebreider bij stilstaan. Het bedrijfsleven en de NOB dringen aan op een andere regeling. Vanaf 2010 is het echter geen enkele lidstaat toegestaan om voor de BtoB-diensten waarvan de btw naar de afnemer wordt verlegd, een ander tijdstip te hanteren dan het moment waarop de dienst is verricht. De reden hiervoor heb ik in de brief van gisteren uitvoerig toegelicht. Ik zal het nog even kort, in staccato, weergeven. Om de verlegde btw te kunnen controleren, is er één tijdstip nodig dat in beide landen gelijk is. De Europese keuze voor dat tijdstip, namelijk op het moment van de dienst, had ook het moment kunnen zijn waarop de factuur moet worden opgemaakt. Dat moment loopt in Europa echter uiteen en de keuze voor het moment van de dienst lag meer voor de hand omdat het aansluit op de huidige situatie in de meeste lidstaten. Op dit moment is in de meeste lidstaten nu al dat tijdstip van dienst geldig. Het tijdstip op het moment van dienst is dus de basisregel voor de verschuldigdheid. Nederland maakt op dit moment heel ruim gebruik van de uitzondering daarop. Deze nationale ruimte, die wij in het verleden in tegenstelling tot veel andere lidstaten zeer ruim hebben geïnterpreteerd, valt nu gedeeltelijk weg. Je zou kunnen zeggen dat er altijd een trade-off is tussen enerzijds per saldo een forse administratieve verlaging en anderzijds harmonisatie, gemakkelijke regels voor iedereen. Het algemene beeld is nog steeds zeer positief, maar op dit punt heeft Nederland in de praktijk iets moeten laten, omdat de meeste lidstaten op een andere koers zaten.

Wat betekent dit concreet? Deze wijziging betekent voor de afnemer in Nederland dat hij de naar hem verlegde btw moet aangeven over het tijdvak waarin de dienst aan hem is verricht. Er is gevraagd of de afnemer dan tijdig genoeg weet hoeveel btw hij moet vermelden op de btw-aangifte. Doorgaans weet de afnemer dat exact op het moment waarop hij de factuur ontvangt. Als degene die de dienst verricht zich goed aan de Nederlandse regels houdt, reikt deze een factuur uit voor de vijftiende van de maand die volgt op de dienst. Ook de buitenlandse verrichter van de dienst aan Nederland, waarbij de btw naar de Nederlandse ondernemer is verlegd, moet zich aan die Nederlandse regel houden dat er voor de vijftiende van de maand volgend op de dienst is gefactureerd.

Bij een dienst in januari en een factuur in februari moet de afnemer onder de nieuwe regels op zijn vroegst – ik ga uit van een maandaangifte – eind februari de verlegde btw aangeven. Hij heeft dan half februari de factuur gekregen als het goed is. Onder de huidige regels kan de afnemer in dit voorbeeld de btw een maand later aangeven. Hij heeft dan wat meer ruimte. Ook met de nieuwe regeling kan hij echter in veruit de meeste gevallen tijdig zijn aangifte doen, want als het goed is heeft hij in de meeste gevallen de factuur in bezit.

Daar waar er voor de Nederlandse afnemer van de dienst nog steeds zorgpunten zouden overblijven, kunnen, net als in andere EU-landen, ook op een andere manier oplossingen worden gezocht. Ik heb in de brief geschreven over afspraken met het BTW-Comité en afstemming met de competente inspecteur. Het is niet precies te zeggen welke lidstaten nu het tijdstip van dienst hanteren. Wij weten echter dat het heel veel lidstaten in Europa zijn. Ik zal proberen in de toegezegde rapportage naar aanleiding van de testen daarin meer inzicht te geven.

Het Verenigd Koninkrijk heeft, naar ik meen, de factuur niet als algemeen uitgangspunt. De passage die de heer Omtzigt heeft voorgelezen, is een sluitstuk in het stuk van de belastingdienst van het Verenigd Koninkrijk voor die gevallen waarin het echt niet duidelijk is wanneer de dienst is verricht. Wij hebben de tekst die de heer Omtzigt heeft voorgelezen, gecontroleerd. Het is een soort fall-backoptie. Wij denken dat wij die ruimte ook hebben. Volgens de voorliggende wetgeving hebben wij diezelfde ruimte. Als de ondernemer echt niet kan vaststellen wanneer de dienst is verricht of niet weet om hoeveel btw het gaat, kan hij, als geen andere benadering beter is, terugvallen op de factuur.

De heer Omtzigt heeft ook gevraagd naar het uitwisselen van 5 megabyte en het feit dat de rest kan worden opgevraagd bij een ondernemer via artikel 20.

De heer **Omtzigt** (CDA): Ik kom even terug op het vorige punt. In mijn gesprekken met het bedrijfsleven lijkt het erop dat iedereen de factuurdatum gebruikt in zijn eigen softwarepakketten. Zijn de staatssecretaris grote internationale bedrijven bekend die op een andere manier werken? Is hij bereid dat mee te nemen in zijn rapportage in oktober?

Staatssecretaris **De Jager**: Wij spreken nu over een stuk harmonisering. Mij is verteld dat in Europa de meeste lidstaten uitgaan van het tijdstip van dienst. De heer Omtzigt vraagt waarschijnlijk naar de Nederlandse bedrijven die nu nog, omdat wij ten aanzien van de richtlijn een heel ruime interpretatie hebben gekozen, het moment van factuur hebben gekozen. Op dit moment ga ik ervan uit dat bedrijven die in Nederland, zeker die bedrijven die veel zaken doen in het binnenland, het tijdstip van factuur als vastlegging hebben, want dat is in Nederland de algemene regel. Ik wil best toezeggen dat ik in de rapportage naar aanleiding van het testen van de systemen binnen de verschillende Europese lidstaten meer inzicht geef over het vastleggingsmoment. Nogmaals, het is heel duidelijk dat in de richtlijn een keuze is gemaakt. Men zal in die gevallen over moeten gaan op het tijdstip van dienst, ook al legt men nu op het tijdstip van factuur vast. Men zal dus daarin verandering moeten brengen.

De **voorzitter**: Nog eenmaal de heer Omtzigt.

De heer **Omtzigt** (CDA): Kunt u een eenduidige definitie geven die in de Europese Unie door iedereen geaccepteerd wordt van "het tijdstip van dienst"?

Staatssecretaris **De Jager**: Ja, dan begrijp ik de heer Omtzigt niet helemaal. Daar is nu natuurlijk al een toepassing en een moment van; dat is het moment in het tijdvak waarin de dienst is gepleegd. Over het algemeen

De Jager

leidt dat niet tot heel veel verwarring. Wat wel tot verwarring kan leiden, is of je zeker weet hoeveel btw er verschuldigd is over dat tijdvak. Dat is bijvoorbeeld ook aangegeven in een brief aan de Tweede Kamer door de NOB. Een voorbeeld: een advocaat schrijft uren. Dan is niet zozeer het tijdstip van dienst onduidelijk, want dat is wel duidelijk. Sterker nog, hij houdt zeer minutieus bij op welke dag hij hoeveel minuten heeft gebeld. Maar dan is wel eens de vraag hoeveel btw erover verschuldigd is. In die situaties, zo heb ik net al aangegeven een beetje analoog aan het Verenigd Koninkrijk, kunnen wij coulantie betrachten als dat echt niet is vast te stellen. Dan zullen wij die situatie niet bemoeilijken. Dat zal ook de praktijk moeten uitwijzen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat de staatssecretaris zijn betoog vervolgt.

Staatssecretaris **De Jager**: Dan de 5 MB. In het overleg van de Europese lidstaten is gebleken dat veel lidstaten moeite hebben met het binnenkrijgen en het uitwisselen van grote berichten. Daarom is onderling afgesproken de verzoeken in omvang te beperken tot 5 megabyte. Als een lidstaat dan toch meer facturen wil ontvangen, kunnen deze inderdaad apart worden opgevraagd aan de ondernemer. Niet bekend is of andere lidstaten dit steeds volledig zullen doen. Nederland zal aan de bel trekken als andere landen hier buitensporig gebruik van maken. Wij zijn daar veel meer risicogeoriënteerd in dan sommige andere landen.

Ik heb al kort stilgestaan bij het testen van het koppelvlak en het VRCA ...

De heer **Omtzigt** (CDA): De vraag was toch iets technischer. Stel, ik heb een hele stapel facturen en ik wil een btw-teruggaafverzoek indienen in een land dat eigenlijk alle facturen wil hebben. Hoe gaat dat dan in zijn werk? Ik dien in januari een verzoek in. Komt er dan in april een keer een verzoek van dat land om toch die andere facturen op te sturen? Met welke software gebeurt dat? Wordt dat allemaal wel op tijd duidelijk, zodat het er niet toe leidt dat wij een jaar later de btw terugkrijgen van die bedrijven? Oftewel, welke garantie hebt u dat u sluitende afspraken gaat maken met die landen dat, als zij wat willen vragen, zij gewoon binnen twee weken die vraag op tafel leggen, dat die facturen verstuurd kunnen worden en dat het niet leidt tot het uitschuiven van het terugbetalen van btw?

Staatssecretaris **De Jager**: Het lijkt mij verstandig dat mijn mensen dat ook in Europees verband nog eens bespreken en dat ik erop terugkom in de net toegezegde rapportage. Ik kan nu wel een antwoord maken, maar het lijkt mij toch verstandig om dat aan die andere landen te vragen. Ik begrijp de vraag en wij zullen dat met hen bespreken.

Over het koppelvlak en het VRCA heb ik aangegeven hoe dat systeemtechnisch in elkaar zit.

De heer Omtzigt vraagt of ik bereid ben te bevorderen dat in Europees verband een uniforme machtigingsregeling wordt toegepast. Ik ben bereid mij daar sterk voor te maken. Uiteraard is daar de medewerking van andere lidstaten voor nodig, maar het lijkt mij op zichzelf een goede suggestie.

Gevraagd is of het kanaal voor grote ondernemingen ook beschikbaar is voor kleinere ondernemingen. Bij

meer massale verzoeken is het vaak efficiënter om via eigen software het verzoek in te dienen in plaats van bijvoorbeeld tien gegevens in te typen. Daar hebben eigenlijk alleen grotere ondernemingen echt baat bij, maar het kanaal is beschikbaar voor iedereen. Als kleinere ondernemingen ook hun eigen software daarvoor willen toepassen, is dat mogelijk.

Hoeveel kosten zijn er tot nu toe voor de invoering gemaakt? Het btw-systeem bij de Belastingdienst is een goed werkend systeem. Dat willen wij ook graag zo houden. Wij hebben het over ongeveer 40 mld. aan opbrengsten, dus de continuïteit is heel erg belangrijk. Daarom is medio juli snel een besluit genomen om die systemen niet met allerlei extra risico's te belasten. Door dat besluit kunnen onnodige kosten worden vermeden. Ik heb de integrale kosten niet precies, maar de aanschaf van dat VRCA kost naar ik heb begrepen slechts een paar miljoen euro. Dat is waarschijnlijk gunstiger dan wanneer wij het zelf zouden hebben moeten bouwen.

Het separaat persoonlijk domein betekent dat de ondernemer voor het indienen van een teruggaaf btw op aanvraag een apart wachtwoord en user id ontvangt en op een andere site moet inloggen dan de site waar hij moet zijn voor de aangifte omzetbelasting. Ondernemers zullen daarover worden aangeschreven. Zij zullen in de gelegenheid worden gesteld die autorisatie tijdig te regelen.

De heer **Bashir** (SP): De ondernemers krijgen dus een separaat domein, hetgeen betekent dat zij straks drie gebruikersnamen en drie wachtwoorden hebben: ten eerste een setje voor DigiD, ten tweede een setje voor de btw-aangifte en ten derde een setje voor het internationaal terugvragen van btw. Ik vind dat wel een beetje veel. Waarom wordt dit niet geïntegreerd?

Staatssecretaris **De Jager**: Ik ben na veel gesprekken, binnen de Belastingdienst en met ondernemers, tot de conclusie gekomen dat het niet altijd beter, voordeliger en gunstiger is om altijd maar alles in één geïntegreerd systeem te hebben. Wij hebben al eens overwogen om DigiD als een soort domein te gebruiken. Sommige burgers vinden echter dat DigiD van hen is. Zij willen dat niet bij de werkgever gebruiken. Die emotie leeft heel sterk bij een aantal mensen. Wij bekijken of het zinvol is om dat wel of niet te doen. Je kunt ook aansluiten bij het betaalpasje en de autorisatie van een bedrijf. Ook dat onderzoeken wij voor de langere termijn. Het is dus niet zo dat je altijd alles maar in één systeem moet doen met één megalomaan ID. Natuurlijk moet er ook geen wildgroei komen; dat ben ik helemaal met de heer Bashir eens. Laten wij dit maar eens afwachten en evalueren. De keuze om dit in een apart systeem te zetten, vind ik eerlijk gezegd redelijk goed. Beide kanten hebben daar profijt van. Ook het bedrijfsleven heeft profijt van een generiek systeem. Uiteraard moeten wij dit monitoren. Het bedrijven-DigiD hebben wij nog niet als één DigiD. Wij moeten maar eens bekijken hoe het zich hiertoe verhoudt.

Ik kom op de richtsnoeren van het BTW-Comité. De volgende vergadering van het comité is 30 september. Verwacht wordt dat een aantal richtsnoeren zal worden vastgesteld waarover unanimititeit of nagenoeg unanimititeit tussen de lidstaten bestaat. Het gaat dan bijvoorbeeld om de volgende richtsnoeren: definitie van restaurant- en cateringservices, definitie van transport-

De Jager

middelen, omschrijving van het begrip "ononderbroken bezit of gebruik van een vervoermiddel", omschrijving van het begrip "feitelijk ter beschikking stellen van een vervoermiddel" enzovoort. Als de teksten van de rechtsnoeren vaststaan, zal ik op korte termijn de gevraagde duidelijkheid aan het Nederlandse bedrijfsleven kunnen geven. Het bedrijfsleven is als zodanig niet expliciet zelf direct betrokken bij het comité. Dat gaat altijd via indirect overleg met de vertegenwoordigers van de verschillende lidstaten. Ik ga ervan uit dat wij in oktober een volgend overleg kunnen hebben, ook met het bedrijfsleven, om dit verder te bespreken. Zodra de resultaten eraan zijn, zal ik ze aan de Kamer meedelen, gebundeld in de reeds toegezegde brief.

Mevrouw **Neppéus** (VVD): Als ik zo hoor wat daar over die richtlijnen wordt besproken, dan lijken mij dat dingen waarover je maanden kunt vergaderen en waarover boeken vol met jurisprudentie zijn. Hoe moet ik mij voorstellen dat kennelijk nu nog onduidelijkheid bestaat over zulke belangrijke begrippen?

Staatssecretaris **De Jager**: Over een aantal begrippen heeft de Ecofin besluiten genomen. Zo weet ik van de restaurant- en cateringdienst dat daar een discussie heeft gespeeld naar aanleiding van politieke besluitvorming in de Ecofin, over wat valt onder het lage btw-tarief. Een aantal landen had niet de mogelijkheid van het lage btw-tarief. Er wordt niet over gesproken om elkaar bezig te houden, maar omdat er behoefte bestaat aan duidelijkheid. Ik heb liever dat wij die duidelijkheid op deze manier verschaffen en dat wij dat in oktober aan het bedrijfsleven kunnen laten weten, dan dat wij weer moeten wachten op verdere jurisprudentie.

De **voorzitter**: Nog eenmaal, mevrouw Neppéus.

Mevrouw **Neppéus** (VVD): Ik zit niet te wachten op nieuwe jurisprudentie. Het gaat mij erom dat zaken zoals "bezet" wezenlijke begrippen zijn. Mijn punt is dat er nu nog moet worden gesproken over wat zij precies betekenen. Het is prima als je duidelijkheid wilt geven, maar had dat niet maanden eerder gekund, of al eerder bij de totstandkoming van de richtlijn? Daar gaat het mij om.

Staatssecretaris **De Jager**: Er is al veel vaker over gesproken, anders had ik niet kunnen zeggen dat er unanimitéit of nagenoeg unanimitéit over bestaat. Dat durf ik niet zomaar uit mijn mouw te schudden als er niet al ruim over is gesproken. Er is dus al heel vaak over gesproken. De richtlijn zelf laat natuurlijk altijd ruimte voor interpretatie, waarover na de totstandkoming van de richtlijn moet worden gesproken. Ik ben het met mevrouw Neppéus eens dat dit nu snel moet gebeuren. Daarom heb ik ook toegezegd om in oktober weer met het bedrijfsleven om tafel te gaan zitten, om de begrippen te bespreken.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u uw betoog vervolgt.

Staatssecretaris **De Jager**: Ja. De heer Omtzigt stelde een vraag over de factureringsregels. Er kan niet op die regels worden vooruitgelopen, omdat bij elke dienst waarover wij het hier hebben, een ander lid staat die van de afnemer daarmee akkoord zou moeten gaan. Je zou

derhalve kunnen zeggen dat dit een Europese regel in wording is. Wij zijn daarvan wel een groot voorstander, maar wij kunnen er niet op vooruitlopen.

De heer Van Dijck vroeg naar het tijdpad van het wetsvoorstel. Eigenlijk heb ik die vraag al beantwoord in mijn inleiding. Voor een deel heeft de besluitvorming plaatsgevonden in december 2008. De heer Van Dijck was toen nog geen lid van de Kamer, dus ik zal het nog in het kort herhalen. In december 2008 heeft de laatste besluitvorming hierover plaatsgevonden. Over de andere delen is advies gevraagd aan de Raad van State. Dit wetsvoorstel is in maart in de Tweede Kamer ingediend. Het heeft dus niet ergens heel erg lang gelegen.

De heer **Tony van Dijck** (PVV): Ik wil het nog even hebben over het vorige blokje, over de factureringsregels. Ik begreep dat er onder het Zweedse voorzitterschap een aangepast EC-richtlijnvoorstel ligt over de herziening van de btw-factureringsregels, waarbij het oorsprongsland "leading" zou zijn voor de factureringsregels, in plaats van het bestemmingsland. Is dat niet bekend bij de staatssecretaris? Kan dat voorstel met spoed worden behandeld?

Staatssecretaris **De Jager**: Wat bedoelt de heer Van Dijck met zijn verzoek om het voorstel met spoed te behandelen? Het Zweeds voorzitterschap is nog maar net begonnen.

De heer **Tony van Dijck** (PVV): Onder het Zweeds voorzitterschap is er dus een aangepast Europese Commissierichtlijnvoorstel gedaan, zodat het oorsprongsland – niet het bestemmingsland – leading zou zijn bij de factureringsregels. Daarmee zou een hoop onduidelijkheid uit de lucht zijn. Degene die de factuur stuurt, bepaalt dus de factureringsregels.

Staatssecretaris **De Jager**: Ik begrijp dat de heer Van Dijck vraagt wat de status is van het Zweeds voorzitterschap. Voor zover ik het weet, zal ik in mijn tweede termijn die status aangeven.

De heer **Omtzigt** (CDA): Ook mijn fractie wil die status graag weten. Ik verzoek de staatssecretaris zich voor richtlijn 2009/21/EG in te zetten en enige coulance te betrachten zolang dat nog niet is gebeurd. Het is veel makkelijker als je één set factureringsregels hebt. Voor ik echter het Bulgaarse boekje van de Belastingdienst heb gelezen om te kijken welke factureringsregels men daar volgt, ben ik als mkb nog een stapje verder. Kan de staatssecretaris in de tussentijd dus enige coulance betrachten?

Staatssecretaris **De Jager**: Overigens ben ik, gelet op het detaillisme van de heer Omtzigt, ervan overtuigd dat hij zelf wel het Bulgaarse boekje met btw-regels van de Bulgaarse belastingdienst heeft gelezen, en wel in de oorspronkelijke taal. Ik kom in tweede termijn op dit punt terug.

De heer Omtzigt heeft ook gevraagd naar de rechtsmiddelen. Hij vroeg of de ondernemer bezwaar en beroep mag aantekenen in de desbetreffende lidstaat. Nee, dat mag niet. De ondernemer zal in de lidstaat van teruggaaf bezwaar en beroep kunnen aantekenen tegen de weigering om btw terug te geven. In elke lidstaat zal een rechtsprocedure moeten worden gestart. Zo wordt

De Jager

het in de richtlijn geregeld. In de richtlijn worden wel de termijnen genoemd waarbinnen een lidstaat een beslissing over het verzoek van teruggaaf moet hebben genomen. Lidstaten zijn ook echt verplicht om zich aan die termijnen te houden. De ondernemer heeft recht op een rentevergoeding als een lidstaat te laat aan het verzoek om teruggaaf tegemoetkomt.

De heer **Bashir** (SP): Ik heb nog een vraag over het vorige punt. De staatssecretaris sprak over het tijdschema van dit wetsvoorstel. Ik had, daaraan gekoppeld, een vraag gesteld over het tariefshoppen door ondernemers die telecommunicatiediensten, omroepdiensten of elektronische diensten verrichten. Dit wordt gestopt per 2015. Dan kunnen zij niet meer tariefshoppen. Ik vind 2015 echter een beetje laat. Kan de staatssecretaris daar nog iets aan veranderen, zodat het eerder ingaat? Waarom is er voor 2015 gekozen? Dat is namelijk best laat.

Staatssecretaris **De Jager**: Dat was samen met de discussies met de Code of Conduct Group, de allereerste discussie die ik ook in de Ecofin heb gevoerd. Ik neem de heer Bashir deze vraag niet kwalijk, maar het was een zeer zwaar proces. Nederland heeft ingezet op eerder dan 2015, want wij hadden het liever vroeger gedaan. Zoals de heer Bashir waarschijnlijk wel weet, is unanimité vereist om een verandering tot stand te brengen. Er was met name één – er waren er nog een of twee andere – zeer stellige stellingname van een lidstaat die relatief veel media-uitzendbedrijven binnen zijn grenzen heeft en daar voor een groot deel van het bruto binnenlands product van afhankelijk is. Die lidstaat heeft met hand en tand verdedigd dat het niet zou moeten gebeuren. U vroeg waarom is gekozen voor 2015. Dat is een politiek compromis – meer kan ik er niet van maken – tussen helemaal nooit en 2012 of 2011. Dan is 2015 een stuk beter dan helemaal nooit.

De heer **Bashir** (SP): Ik begrijp dat de ontwikkelingen in Luxemburg niet veranderd zijn en dat de staatssecretaris het niet voor elkaar kan krijgen om het eerder in te laten gaan.

Staatssecretaris **De Jager**: Het is mij wel gelukt om het oneindig veel eerder dan helemaal nooit te krijgen. Dat was ook de inzet van Nederland. Twee of drie jaar is overigens ook weer niets op de eeuwigheid. Ik ben in ieder geval blij dat wij dit bereikt hebben.

De heer **Omtzigt** (CDA): Daar ben ik ook blij mee. Laten wij echter niet vervallen in discussies over de eeuwigheid. Mijn fractie heeft er moeite mee dat er bezwaar en beroep ingediend moet worden volgens 26 verschillende procedures. Dat kan buitengewoon lastig worden in andere landen. Bent u bereid om nu al aan te geven dat, wanneer een van de landen structureel achterblijft, via de Commissie en de Europese Raad, Ecofin in dit geval, actie tegen dat land ondernomen wordt? Een keer bezwaar, dat is het probleem van de ondernemer, maar tientallen keren bezwaar, dat is het probleem van het land. Is er in een procedure voorzien? Bent u bereid om andere landen daarop aan te spreken?

Staatssecretaris **De Jager**: Ik kan de heer Omtzigt toezeggen dat als blijkt dat een bepaalde lidstaat echt

structureel zijn verplichtingen weigert na te komen, wij dat zowel bij de Commissie als in de Ecofin aan de orde zullen stellen.

De heer Bashir heeft gevraagd naar Eurofisc. De Commissie heeft inmiddels een voorstel ingediend om een rechtsbasis te geven aan Eurofisc. In het algemeen overleg over btw-fraude – ik meen dat de heer Bashir daar ook bij was, maar dat weet ik niet zeker – ben ik wat uitgebreider op Eurofisc ingegaan. Wij zullen ons best doen om deze verordening zo snel mogelijk tot stand te brengen.

Dan de vraag van de heer Tony van Dijck wanneer er overeenstemming over het richtlijnvoorstel factureren zal zijn.

De heer **Bashir** (SP): Nog even over het vorige punt. Is er een tijdschema bekend? Ik weet dat de staatssecretaris zich in Europa keihard inzet om dit soort dingen voor elkaar te krijgen. Maar is er ook een tijdschema? Wanneer komt het daadwerkelijk tot stand?

Staatssecretaris **De Jager**: Ik heb, dacht ik, in het algemeen overleg aangegeven dat Eurofisc wat ons betreft uiteraard zo snel mogelijk tot stand komt. Dat zal niet in de komende paar maanden zijn. Van de andere kant zou het binnen nu en een jaar echt wel gerealiseerd moeten zijn. Dat weten wij nog niet zeker. De ene medewerker is optimistisch en knikt "ja". Een andere medewerker twijfelt nog, zie ik. De komende paar maanden komt het nog niet tot stand. Wij hopen in de loop van de tweede helft van volgend jaar een heel eind verder te zijn.

De heer **Bashir** (SP): Houdt u ons op de hoogte?

Staatssecretaris **De Jager**: Uiteraard houd ik de Kamer daarvan op de hoogte. Eurofisc is voor ons, als mede-initiatiefnemer met Frankrijk, een zeer belangrijk element.

De heer Van Dijck vraagt naar het richtlijnvoorstel factureren. Dit is natuurlijk een speerpunt van Nederland. Ik refereer ook aan het besluit over e-factureren. Zweden is heel erg actief. Dat is natuurlijk goed. Wij hebben toch echt wel enige hoop dat er overeenstemming zou kunnen komen. Alleen is een datum in dit soort processen altijd heel erg moeilijk te geven. De vergaderingen over die richtlijn vinden bijna wekelijks plaats. Er is alleen nog veel weerstand tegen e-factureren. Zweden probeert bilateraal de tegenstanders te overtuigen. Wij ondersteunen dat proces zeer.

Mevrouw Vos vraagt naar het begeleiden van ondernemers bij de invoering. Wij dragen ook inhoudelijk bij aan een serie regionale bijeenkomsten van VNO-NCW. Wij communiceren daarnaast zelf ook breed, met eigen pagina's over de wijzigingen op www.belastingdienst.nl. Wij zijn ook aanwezig op intermediairdagen en dagen van de Kamers van Koophandel en dergelijke. Wij leveren informatie aan op voorlichtingsbijeenkomsten van bijvoorbeeld Transport en Logistiek Nederland. Wij zijn dus op allerlei verschillende vlakken bezig om informatie aan ondernemers te geven.

Mevrouw Neppéus vraagt naar de evaluatie van de fraudemaatregelen. Zoals ik in het recente algemeen overleg over de btw-fraude heb aangegeven, zijn wij een groot voorstander van de effectieve fraudebestrijding. Op Nederlands verzoek is er een evaluatie opgenomen over

De Jager

de versnelling van de listing. Wij vinden dat er een absolute balans moet zijn bij versnelling van de listing. Als blijkt dat versnelling van een kwartaal naar een maand niet leidt tot een wezenlijke verbetering bij de fraudebestrijding vinden wij niet dat die listing naar een maand gebracht moet worden. Aan de andere kant is fraudebestrijding wel erg belangrijk. Dat zijn ook de twee gedachten waar ikzelf – en ik denk ook de Kamer – op hink. Er moet sprake zijn van een balans tussen handhaving, fraudebestrijding, en de administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Ik doe altijd mijn best om naar die balans te streven. Ik informeer de Kamer als eventueel een onbalans ontstaat. Ik heb mij ook hard gemaakt voor een hoge grens bij de listingsvereisten voor de maandaangifte. Mensen moeten niet na elk wisselwasje een maandaangifte opgelegd krijgen.

De **voorzitter**: Ik heb begrepen dat de Kamer graag een tweede termijn ziet.

De heer **Omtzigt**: Twee van mijn vragen zijn blijven liggen. Het SCIT komt morgen bij elkaar. Ik vraag om hierover aan de Kamer te rapporteren. Ik vraag ook, net als mevrouw Vos, wat de budgettaire impact van deze wet is na verlegging van de btw-afracht.

De **voorzitter**: Staatssecretaris, u mag de vragen ook in tweede termijn van een antwoord voorzien.

Staatssecretaris **De Jager**: Ik zal de tweede vraag inderdaad in tweede termijn afdoen. Wat de eerste vraag betreft het volgende. Ik zal de Kamer uiteraard zo snel mogelijk informeren over de besprekingen in EU-verband. De rapportages van de lidstaten zijn aan de Europese Commissie gericht. De Commissie maakt daarvan een verslag. Wij krijgen de rapportages dus niet direct van de lidstaten. Als wij informatie hebben die zinvol is voor de Tweede Kamer, zal ik die meenemen in de toegezegde brief.

De heer **Bashir** (SP): Begrijp ik goed dat pas bij een bepaald aantal transacties per maand wordt overgegaan tot aangifte per maand? Waarom is er niet voor gekozen om in Nederland de aangifte standaard maandelijks te laten plaatsvinden, in het licht van het tegengaan van btw-fraude?

Er is nog een vraag van mij blijven liggen, namelijk die over de termijn van vier maanden waarbinnen lidstaten over moeten gaan tot uitbetaling van de btw. Ik heb gevraagd of de staatssecretaris bereid is om zich op termijn in te zetten voor een flinke verkorting van deze termijn.

Staatssecretaris **De Jager**: Ik heb gevochten voor het instellen van een doelmatigheidsgrens voor het listingvereiste. Wij hebben afgesproken dat er een grens is waarboven per maand aangifte moet worden gedaan. Je hoeft dus pas vanaf een zeker niveau je listings per maand doen. De heer Bashir vroeg waarom dit niet altijd per maand moet worden gedaan. Ik zei al dat er een balans vereist is tussen handhaving en fraudebestrijding enerzijds en administratieve lasten anderzijds. Bij een relatief kleine listing is het risico op fraude ook niet zo groot. Voor bedragen van een paar duizend euro, bijvoorbeeld tot € 30.000, is het over het algemeen niet zo zinvol om een hele fraudemachinerie op te zetten. Het

gaat echt om veel grotere bedragen. Naar het oordeel van Nederland is een listingvereiste van een maand pas vanaf een bepaald bedrag, € 50.000 of € 100.000 per tijdvak, zinvol. Het fiscale belang voor relatief kleine bedragen is namelijk niet zodanig dat je verwacht dat daar heel grote fraudemachinerieën in kunnen omgaan. Wij moeten dit echter evalueren. Wij monitoren dit en zetten in op fraudebestrijding.

De heer Bashir stelde ook een vraag over de termijn van vier maanden. De inkt van deze richtlijn is natuurlijk nog niet droog en deze moet nog worden geïmplementeerd. In het algemeen ben ik voorstander van snelle betaling. Het systeem leidt echter al tot een enorme verbetering. Voor elk van de lidstaten vereist het een gigantische inspanning. Wij moeten dus wat dit betreft ook onze zegeningen tellen voor het Nederlandse bedrijfsleven. Dat is heel belangrijk voor mij. Als ik in de toekomst mogelijkheden zie om dat proces te versnellen, zal ik die zeker aanhangig maken op Europees niveau.

De heer **Bashir** (SP): Ik dank de staatssecretaris voor de laatste toezegging. Ik heb nog een opmerking over het eerste punt. Als je de administratieve lasten afzet tegen die bedragen die binnen gehaald zouden kunnen worden door fraudebestrijding, denk ik dat wij als samenleving veel te winnen hebben. Wij weten allemaal om wat voor bedragen btw-fraude gaat. Onderkent de staatssecretaris dat er een risico blijft bestaan op btw-fraude bij ondernemingen die onder het vereiste aantal transacties per maand blijven?

Staatssecretaris **De Jager**: Op het gebied van belastingen zal ik altijd erkennen dat er fraude is, ook bij kleinere bedragen. De harde criminaliteit waarover wij hebben gesproken in het algemeen overleg over btw-fraude, de carrouselfraude met plof-bv's en dergelijke, komt voor vanaf een bepaald prijssegment. Ik heb al gezegd dat ik gezien de risico-oriëntatie geen specifieke bedragen wil noemen. De FIOD-ECD en de Belastingdienst hebben goed voor ogen om wat voor soort bedragen het gaat. Wij hebben gepleit voor een drempel. Europa heeft die zelfs nog iets strenger neergezet dan wij denken dat vanuit het oogpunt van effectieve fraudebestrijding noodzakelijk is. Ik denk dat wij een goede balans hebben gevonden. Het type fraude waar het om gaat, kan heel goed worden bestreden als een bepaalde drempel wordt gehanteerd. Ik herhaal dat fraude voor kleinere bedragen voorkomt, maar daarover hadden we het niet toen we het over echte criminaliteit hadden. Die betreft grotere bedragen. Dan is een drempel in mijn ogen een heel goede balans tussen administratieve lasten en fraudebestrijding.

□

De heer **Omtzigt** (CDA): Voorzitter. Ik dank via u de regering en de staatssecretaris voor hun uitgebreide informatie over alle ook nog zeer technische punten die voorliggen in deze wetgeving. Wat mijn fractie betreft, laat de staatssecretaris zien dat hij serieus werkt maakt om van deze richtlijn, die wij allen zeer positief beoordelen, een succes te maken. Er is duidelijk een aantal toezeggingen gedaan over de factureringsdatum. Wij krijgen nog een overzicht van hoe dat precies zit. Wij hebben alleen nog geen antwoord gehad op de vraag of het in andere lidstaten net zo gesteld is met terugvraag-

Omtzigt

verzoeken in het vierde kwartaal. Er wordt teruggerapporteerd over het SCIT, dat morgen bij elkaar komt, en over de vraag of de ICT-testen, de systemen en de portalsites van de andere lidstaten goed zijn. Hetzelfde geldt voor de vraag hoe wij ermee omgaan als er extra facturen gevraagd worden boven de 5MB. Leidt dat niet tot grote vertragingen?

Ik hoop in de tweede termijn ook te horen dat de staatssecretaris zich zal inzetten voor het richtlijnvoorstel COM(2009)21 en dat er in de tussentijd enige coulerance wordt betracht.

De CDA-fractie ziet dat de staatssecretaris hard aan het werk is. Hij heeft gelijk als hij zegt dat wij de implementatie van een richtlijn natuurlijk wel kunnen ophouden en wij naar alle andere 26 lidstaten kunnen kijken, maar dat de andere 26 lidstaten het spiegelbeeldige zouden kunnen doen met de huidige richtlijn. Dat is niet de insteek van mijn fractie. Haar insteek is wel dat men een vinger aan de pols houdt. Daarom is zij blij met de toezegging dat er in oktober nog een duidelijke voortgangsrapportage komt. De CDA-fractie overweegt om nog dit weekend een amendement op te stellen om de wet bij KB in werking te laten treden, waardoor er nog een korte voorhang in de Kamer plaatsvindt en er een finaal besluitvormingsmoment is. Dank u wel.

De heer **Tony van Dijck** (PVV): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor zijn antwoorden. Ik herhaal dat het idee achter deze nieuwe handelswijze op zich heel goed is, maar wij hebben een hard hoofd in de implementatie, vooral waar het gaat om de andere lidstaten. Ook de datum van dienst in plaats van de factuurdatum zien wij eigenlijk niet zitten. Ik vraag mij af wat het bedrijfsleven daarvan vindt, want de datum van dienst is een vaag begrip, terwijl de factuurdatum in alle systemen opgenomen staat en keihard is. Ik vraag mij of de staatssecretaris niet toch nog eens in Europees verband een pleidooi kan houden voor het handhaven van de factuurdatum.

Dit nieuwe systeem zou moeten betekenen dat er veel minder btw-aangiften in andere lidstaten plaatsvinden. Heeft de staatssecretaris enig idee hoeveel deze reductie zou kunnen bedragen? Dat is natuurlijk de grote winst van deze methodiek.

Tot slot zijn er twee vragen blijven liggen. Hoe kan een ondernemer zich er nu van vergewissen dat hij te maken heeft met iemand met een ondernemersstatus in een ander land? Nu zegt de staatssecretaris dat hij moet kijken in het VAT Information Exchange System. Daar kan hij alleen het btw-identificatienummer verifiëren. Hij kan niet controleren of dat btw-identificatienummer bij de ondernemer hoort met wie hij zaken doet. Als blijkt dat het geen echte ondernemer is met wie hij zaken heeft gedaan, wordt hij alsnog zelf aangeslagen voor die btw. Wil de staatssecretaris daar nog even op ingaan?

De staatssecretaris is verder niet ingegaan op de dubbelheffing, waarvan sprake in de eerste termijn, over diensten in derde landen, waarbij zowel de afnemer als bijvoorbeeld de transportondernemer beiden in Nederland gevestigd zijn.

Mevrouw **Vos** (PvdA): Voorzitter. Ik dank de staatssecre-

taris voor zijn salvo aan antwoorden. We krijgen er nog een heleboel, in een brief die na 30 september wordt gestuurd. Ik kan ook wel leven met het voorstel van de collega van het CDA. Ik zei zojuist al dat ik mij een beetje gemankeerd voelde doordat de komende tijd in twee commissies nog zo veel vragen beantwoord worden.

Een aantal vragen van mij is blijven liggen. Om hoeveel ondernemers gaat het? Ik ben ook erg benieuwd naar de inschatting van de kosten. Is het budgetneutraal? Ondernemers kunnen in de laatste kwartaal nog volgens het oude systeem indienen. Is dat afgestemd met de andere lidstaten? Zullen zij een vergelijkbaar systeem hanteren?

De inbreukprocedure kan een tijd duren. Als lidstaten zich niet houden aan de afspraken, moeten er dan boetes worden opgelegd? Is dat de methode om alle 27 lidstaten aan de afspraken te houden? Of moeten we wachten op de inbreukprocedure?

Mevrouw **Neppéus** (VVD): Voorzitter. Ik dank de staatssecretaris voor zijn antwoorden. Mij is duidelijk geworden dat de staatssecretaris en het ministerie er hard aan trekken. Maar ik blijf toch zitten met de vraag of het overal zal lukken, gegeven ook al het werk dat moet gebeuren. Het wetsvoorstel om de richtlijn in te voeren moet gewoon verdergaan. Ik denk wel mee over de vraag of er meer nodig is dan een debat en een verslag in half oktober. Of willen wij als Kamer de ruimte hebben om zaken nog wat harder vast te leggen, zodat je de vorm van een KB hebt?

Ik denk dat de teruggave lang duurt. Hoe kun je dat nu beter maken? Het lijkt mij geen goede zaak als mensen maanden moeten wachten. Van de wijze waarop de teruggave georganiseerd is, ben ik nog niet overtuigd.

Dan kom ik op het onderwerp listing. Er zijn een heleboel goede, volstrekt betrouwbare ondernemers. Daarnaast zijn er helaas ook criminelen, al betreft dit een heel klein groepje. Zij hebben enorme financiële gevolgen. Je moet een balans vinden. De staatssecretaris heeft daar ook over gesproken. Voor dit moment zal ik ermee moeten leven en zal de VVD dit moeten accepteren. Ik denk wel dat je bij de evaluatie goed moet bekijken of de balans werkt. Of je moet naar iets toe waarmee je veel gerichter bijvoorbeeld carrouselfraude met btw kunt opsporen. Nu komen de lasten vooral bij de goeden te liggen. Daar heb ik moeite mee. Wij zullen heel kritisch volgen hoe dit verder gaat.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Staatssecretaris **De Jager**: Voorzitter. Allereerst kom ik op de vraag over de budgettaire aspecten van de voorliggende verlegging. Het gaat natuurlijk om ondernemers die de verlegde belasting op de eigen aangifte in aftrek kunnen brengen. Eigenlijk is het dus een geval van vestzak-broekzak en zijn er geen significante budgettaire gevolgen voor de rijksoverheden in de Europese Unie. De situatie was aangifte en dan weer aftrek. We hebben dat sterk vereenvoudigd. We verminderen echter nergens de grondslag noch verlagen we ergens de tarieven. Het is gewoon neutraal.

De Jager

Dat geldt overigens niet bij de Successiewet, zeg ik er gelijk bij. Mevrouw Vos had het hier zojuist over. In dat geval hebben we namelijk een belangrijke budgettaire opbrengst in box 3, in de vermogens- en rendementsheffing, die wordt toegevoegd aan de Successiewet. In zijn geheel loopt het dus glad, maar de Successiewet levert straks minder op. We zullen echter meer aan vermogenden binnenhalen. Ik hoop dat mevrouw Vos zich op een hoorzitting niet laat misleiden door allerlei adviseurs die heel veel geld verdienen aan constructies en die willen doen geloven dat wij veel te optimistisch zijn in de ramingen. Ik heb nog weinig meegemaakt dat het ministerie van Financiën veel te optimistische ramingen maakt. We ramen juist heel erg solide. We zullen uiteraard de opbrengst ook bij de Successiewet binnenhalen.

Mevrouw **Vos** (PvdA): Ik verheug me op het debat over de Successiewet en op de smeulige cijfers die naar boven zullen komen. Begrijp ik dat deze budgetvraag niet is uitgerekend, omdat het per definitie een kwestie van vestzak-broekzak zou zijn? Heeft niemand een en ander dus uitgerekend? Zijn er helemaal geen cijfers over bekend?

Staatssecretaris **De Jager**: Nee. Het gaat er eigenlijk om dat btw die ergens aangegeven zou moeten worden weer afgetrokken zou kunnen worden. Je hebt het dus over een verlegging van de btw, over een andere manier van inning van btw. We hebben het hier over business to business. Dat gaan we doen in 2010. Per saldo heeft dit inderdaad geen significante gevolgen voor de budgettaire opbrengst.

Mevrouw **Vos** (PvdA): Heeft het per saldo voor Nederland geen significante gevolgen of voor Europa?

Staatssecretaris **De Jager**: Sowieso heeft het per saldo voor de Europese Unie geen significante gevolgen. Ik kijk even naar wat er in 2015 gebeurt, als je tv en radio verlegt naar de plaats van dienst. Gelet op het feit dat in ieder geval de televisiezenders in Nederland zich relatief in één klein land heel erg sterk concentreren, is het dan natuurlijk denkbaar dat wij op termijn iets meer btw ophalen. De vraag is echter of dat dusdanig veel is dat we daar rijk van worden. Ik denk dat we dan beter succesvol achter zwartsparenders kunnen blijven aanzitten.

De heer **Omtzigt** (CDA): Het gaat inderdaad niet om de verbreding of de versmalling, maar om de verlegging. Omdat Nederland netto-exporteur van zowel goederen als diensten is, kan ik mij voorstellen dat er meer naar het buitenland wordt verlegd dan er terug naar Nederland wordt verlegd. Ik zie geen inschatting daarvan in dit wetsvoorstel. Het exportoverschot is vrij groot en niet alle btw die wordt betaald kan worden teruggevraagd, want anders zou je nooit een netto opbrengst van meer dan 40 mld. in de omzetbelasting hebben. Die valt overigens dit jaar wel een beetje tegen in de ramingen. Kan de staatssecretaris nu of in oktober ook het gevolg ramen voor de Nederlandse schatkist van de netto verlegging van de btw-stromen?

Staatssecretaris **De Jager**: Volgens mij blijft het gewoon heel erg moeilijk. Ik begrijp eerlijk gezegd de vraag van

de heer Omtzigt ook niet helemaal. Uiteindelijk drukt die 40 mld. aan btw namelijk op de binnenlandse grondslag, de binnenlandse consumptie. Alles wat Nederland exporteert aan goederen valt intracommunautair onder het nultarief. Je kunt geen automatische consequenties of gevolgen trekken uit het feit dat wij een netto-exporteur zijn. De btw rust namelijk in het algemeen op de binnenlandse grondslag. Dat is een heel solide belastingbasis die ook vrij weinig economische verstoring met zich meebrengt. Ik kan er kwantitatief dus niet zoveel mee, maar ik kan wel toezeggen om in de toegezegde brief die ik stuur na het testen van de systemen in oktober, kwalitatief aandacht te besteden aan de vraag waarom wij verder geen budgettaire gevolgen hebben opgenomen.

Het volgende punt betreft het rentetarief in andere landen. Voor de teruggaaf blijven de regels gelden van het land dat de btw terugbetaalt. Dat geldt ook voor de rente die het lidstaat vergoedt. Elke lidstaat bepaalt dus zelf de hoogte van de rente. Die rente is gelijk aan de rente die de binnenlandse belastingplichtige in die lidstaat ook krijgt, want er mag geen sprake zijn van discriminatie tussen een binnenlandse en een binnen de EU buitenlandse belastingplichtige. Er zijn dus wel enige checks and balances om ervoor te zorgen dat het tarief redelijk is.

Hoe zit het met het teruggaafverzoek over 2009? Die moeten volgens de achtste richtlijn voor eind 2009 op de oude wijze ingediend zijn. Teruggaafverzoeken na 2009 gaan op de nieuwe wijze via het elektronisch systeem. Zo is dat in de richtlijn als overgangsmaatregel opgenomen, zodat verzoeken over 2009 niet tussen wal en schip vallen.

De heer **Bashir** (SP): Ik ben niet bekend met de nationale wetgeving in andere EU-lidstaten. Ik weet dus niet of de rentetarieven zodanig zijn dat ze invloed hebben op het op tijd uitbetalen door lidstaten. Kan de staatssecretaris ons daar nog over informeren?

Staatssecretaris **De Jager**: Voor zover wij deze informatie op redelijke wijze kunnen binnenhalen voordat ik de al toegezegde brief stuur, zal ik die daarin beschrijven.

Mevrouw Vos heeft ook een vraag gesteld over het tijdvak. Ik heb die zojuist eigenlijk al beantwoord. In heel Europa is de afspraak dat alles wat voor 1 januari wordt ingediend, nog volgens de oude regeling gaat.

Mevrouw Vos vraagt hoeveel ondernemers het betreft bij de refund. De schatting is dat het om ongeveer 40.000 ondernemers gaat. Die doen samen circa 100.000 tot 125.000 teruggaafverzoeken.

De heer Van Dijck vraagt hoe je de ondernemersstatus kunt vaststellen. Er zijn verschillende manieren om de ondernemersstatus vast te stellen en te verifiëren. De ondernemer kan een btw-nummer checken op de website van de Europese Commissie. Hij kan ook de BelastingTelefoon bellen. Dan krijgt hij maximaal vijf nummers, eventueel schriftelijk, binnen 24 uur bevestigd. Je kunt de Belastingdienst ook vragen om maximaal vijftien nummers, schriftelijk bevestigd binnen 24 uur. Het is ook mogelijk om grote hoeveelheden binnen tien werkdagen op te vragen. Dat gebeurt bij het Central Liaison Office.

De heer **Tony van Dijck** (PVV): Mijn vraag was niet of je kunt controleren of een btw-nummer bestaat, want dat

De Jager

bedoelt u nu uit te leggen. De vraag is: als een onderneming x in Roemenië een btw-nummer gebruikt, hoe kun je dan controleren of dat btw-nummer echt hoort bij die onderneming x? Dat vind ik niet terug in het VIES. Iemand kan een btw-nummer van iemand anders gebruiken. Ik denk dan dat ik aan een onderneming lever, want het btw-nummer klopt, bestaat en is actief, maar voor hetzelfde geld lever ik aan een particulier en word ik alsnog aangeslagen voor de btw die dat andere land niet heeft terug kunnen krijgen.

Staatssecretaris **De Jager**: Voor zover ik begrijp hoe het gaat, kun je een verificatie doen. Dat betekent dat je niet alleen een btw-nummer kunt checken, maar ook de naam van het bedrijf en het nummer kunt checken, zodat je kunt controleren of het btw-nummer hoort bij dat bedrijf op dat adres. Dat is het geval en dat kun je op die manier controleren.

De heer **Tony van Dijk** (PVV): Maar dat is niet het geval in het VIES waarnaar verwezen wordt?

Staatssecretaris **De Jager**: Ik heb zojuist aangegeven dat er meerdere mogelijkheden zijn om een btw-nummer te verifiëren.

De heer Omtzigt vroeg naar het tijdstip waarop de dienst is verricht. In de kern is dit wanneer de dienst is voltooid. Bij een enkelvoudige dienst is dit heel goed vast te stellen. Bij een doorlopende dienst is dit in ieder geval aan het eind van het jaar als er niet tussentijds wordt afgerekend, vooruitbetaald of gefactureerd. Op die manier kan het tijdstip van dienst worden vastgesteld.

Er is gevraagd naar de reductie van de btw-aangifte voor ondernemers en naar de reductie van de administratieve lasten. Hoewel het om een Europese last gaat, leek het ons goed om dit mee te geven aan de werkgroep-Stoiber. Nederland is in die werkgroep vertegenwoordigd door de heer Linschoten.

De **voorzitter**: Ik dank de staatssecretaris voor de beantwoording. De heer Omtzigt zal eventueel nog een amendement indienen.

Staatssecretaris **De Jager**: Daar wil ik graag nog iets over zeggen. De heer Omtzigt wil de inwerkingtreding regelen via een KB met voorhang. Ik wijs erop dat de overheid vaak vertrouwen in het bedrijfsleven wil uitstralen. Ik vind het een beetje van wantrouwen getuigen om een soort voorhangprocedure op het punt van de extra administratieve lasten in te stellen. Dat lijkt mij helemaal niet nodig. Ik heb toegezegd om de Kamer op de hoogte te houden. De heer Omtzigt heeft voldoende momenten om mij daarover te bevragen. Alleen een KB voor de inwerkingtreding lijkt mij voldoende, zoals dat ook te doen gebruikelijk is in het parlementaire verkeer.

De heer **Omtzigt** (CDA): Het is amendement is niet zozeer gericht tegen deze staatssecretaris als wel tegen zijn 26 collega's. Wij willen op een goede manier de vinger aan de pols houden om na te gaan of er wel voldoende progressie geboekt wordt. Wij moeten er voldoende vertrouwen in kunnen hebben dat het systeem in heel Europa in werking kan treden en dat Nederlandse ondernemers op een fatsoenlijke manier behandeld worden. Ik zal ook in overleg treden met de

Nederlandse ondernemers over de vraag of dat vertrouwen er is. Als dat het geval is, lijkt het mij heel goed dat het wetsvoorstel in werking treedt, want een goede uitvoering betekent een enorme administratieve lastenverlichting.

Staatssecretaris **De Jager**: Onze doelstellingen zijn precies hetzelfde. Ik heb op dat punt al een aantal toezeggingen in de Kamer gedaan. Volgens mij is er voldoende gelegenheid om mij, als het echt nodig is, naar de Kamer te roepen. Die mogelijkheid heeft de Kamer overigens altijd. Daar is geen kafkaësk voorhangbeding voor nodig.

De heer **Bashir** (SP): Ik heb nog een vraag over het amendement.

De **voorzitter**: Er zijn nog geen amendementen ingediend.

De heer **Bashir** (SP): Over het amendement dat nog wordt ingediend.

De **voorzitter**: O, het virtuele amendement.

De heer **Bashir** (SP): Een richtlijn kan bij late of onjuiste implementatie rechtstreekse werking hebben, de zogenaamde verticale rechtstreekse werking. Maakt het eventuele amendement van de heer Omtzigt in dat opzicht wat uit voor de richtlijn?

Staatssecretaris **De Jager**: Het wetsvoorstel moet per 1 januari aanstaande in werking treden. Die verplichting zijn wij aangegaan. Dat geldt ook als andere landen niet klaar zijn. Er vindt heel veel overleg plaats. Ik heb al toegezegd om de Kamer daarvan op de hoogte te houden.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Als het amendement op tijd wordt ingediend en als er geen heropening nodig is, zullen wij aanstaande dinsdag over het wetsvoorstel stemmen.

Ik dank de staatssecretaris, de leden en ook de ondersteuning van vanavond.

Sluiting 21.45 uur



Lijst van ingekomen stukken, met de door de Voorzitter ter zake gedane voorstellen:

Zesenvijftig brieven van de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, met de mededeling dat de Eerste Kamer in haar vergadering van dinsdag 22 september 2009 de door de Tweede Kamer toegezonden voorstellen van (Rijks)wet gedrukt onder de nummers 31429 (R1855), 31538, 31894, 31924-I, 31924-IIA, 31924-IIB, 31924-III, 31924-IV, 31924-V, 31924-VI, 31924-VII, 31924-VIII, 31924-IXA, 31924-IXB, 31924-X, 31924-XI, 31924-XII, 31924-XIII, 31924-XIV, 31924-XV, 31924-XVI, 31924-XVII, 31924-XVIII, 31924-A, 31924-B, 31924-C, 31924-D, 31924-E, 31924-F, 31924-G, 31965-IIA, 31965-IIB, 31965-III, 31965-IV, 31965-V, 31965-VI, 31965-VII, 31965-VIII, 31965-IX, 31965-IXB, 31965-X,